

Granskning av kommunens arbete för att integrera nyanlända

Revisionsrapport

Håbo kommun

KPMG AB

2020-12-03

Antal sidor: 18

KPMG AB

Granskning av kommunens arbete för att integrera nyanlända

2020-12-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Kommunens styrning och uppföljning av integrationsarbetet	6
3.2	Samverkan i genomförandet av kommunens integrationsarbete	14
3.3	Framtagande av övergripande integrationsplan för nyanlända	17

1 Sammanfattning

KPMG har av Håbo kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens arbete för att integrera nyanlända. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Håbo kommuns arbete med att stötta nyanlända att integreras i samhället är tillräckligt, ändamålsenligt och effektivt.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens och de granskade nämndernas ledning, styrning och uppföljning av arbetet med att stödja nyanländas integrering inte har varit tillräckligt tillfredsställande. Socialnämnden har brustit i sitt samordningsansvar för att genomföra intentionerna i kommunens integrations- och flyktingpolitiska program, kommunstyrelsen och nämnderna har brustit i sitt ansvar att inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen genomföra programmets intentioner och kommunstyrelsen har brustit i sin uppsiktsplikt.

Granskningen visar att:

- Styrningen och uppföljningen av kommunens integrationsarbete inte är ändamålsenlig, samt att det saknas ändamålsenlig uppföljning av resultaten för nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män.
- Det delvis finns en ändamålsenlig ekonomisk styrning av kommunens integrationsarbete. Det finns en ändamålsenlig övergripande ekonomisk styrning och uppföljning av den statliga schablonersättningen till nämnderna, men saknas redovisning i relation till resultatet av de finansierade insatserna som grund för att bedöma verksamhetens effektivitet.
- Kommunens integrations- och flyktingpolitiska program endast genomförts i begränsad utsträckning samt att den styrning och uppföljning som gjorts av kommunstyrelsen i förhållande till programmet samt handlingsplanen varit otillräcklig.
- Det delvis finns en fungerande intern respektive extern samverkan i genomförandet av kommunens integrationsarbete när det gäller de prioriterade områdena boende, hälsa och sysselsättning.
- Tidigare erfarenheter och lärdomar har tagits tillvara i socialnämndens uppdrag med att ta fram en övergripande integrationsplan för nyanlända.

Rekommendationer

Med utgångspunkt från våra iakttagelser och bedömningar lämnar vi följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen i enlighet med den kommande integrationsstrategin utifrån sin uppsiktsplikt säkerställer en tydlig styrning och uppföljning av nämnders och styrelsers integrationsarbete med fokus på att uppnå god kvalitet och goda resultat i etableringen av nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män.

2 Bakgrund

Vi har av Håbo kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens arbete för att integrera nyanlända. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Antalet flyktingar som kommer till Sverige har minskat betydligt efter den stora toppen 2015 - 2016. Kommunerna är samtidigt viktiga aktörer i den nationella integrationspolitiken och står inför stora, långsiktiga utmaningar när det gäller integrering och etablering i samhället för de kvinnor och män, flickor och pojkar som kommit till Sverige de senaste åren.

Kommunerna har ett stort ansvar avseende integration omfattande bl.a.:

- mottagande av nyanlända som fått uppehållstillstånd i Sverige
- vid behov ge praktisk hjälp i samband med bosättning
- undervisning i SFI, samhällsorientering och annan vuxenutbildning
- förskoleverksamhet, skola och fritidshem
- försörjningsstöd innan eller som komplement till etableringsersättning
- särskilda insatser för ensamkommande flyktingbarn

Dagens system vad gäller statliga ersättningar förutsätter en relativt snabb etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Om kommunerna inte lyckas med det, blir följden stora påfrestningar både för de berörda individerna, kommunen och samhället i stort. Det är därför av yttersta vikt att arbetet för etablering och integration sker på ett effektivt sätt. Det ställer stora krav på kommunstyrelsen och särskilt berörda nämnder vad gäller utformning och innehåll i den kommunala servicen.

I Håbo kommun finns ett integrations- och flyktingpolitiskt program samt en kommungemensam handlingsplan för integration, där boende, hälsa, samverkan och sysselsättning är prioriterade områden. För närvarande pågår ett arbete med att ta fram ett förslag på en ny övergripande integrationsplan för nyanlända, vilket dock har pausats med anledning av Corona-krisen.

Av den nationella integrationsjämförelsen i kommun- och landstingsdatabasen www.kolada.se framgår samtidigt att Håbo kommun 2019 tillhörde:

- den andel av landets kommuner som hade lägst andel asylsökande. Håbo hade också lägst andel vid jämförelse med den grupp av åtta kommuner som har liknande integrationsförutsättningar som Håbo (bl.a. Heby och Tierp). Vidare låg Håbo under riket när det gäller kommunmottagna flyktingar med uppehållstillstånd per 1000 invånare år 2017 - 2018, samt på riksgenomsnittet 2019.
- den fjärdedel av landets kommuner med högst andel försörjningsstöd som andel av nettoinkomsten bland skyddsbehövande och anhöriga. Också jämfört med övriga sju kommuner i samma "integrationsgrupp" låg Håbo högst med 7,2 procent. Motsvarande var 6,2 i Tierp, 5,9 i Heby och 2,2 i Staffanstorps, som hade lägst andel i gruppen.
- den fjärdedel av landets kommuner som hade sämst resultat när det gäller andelen kvinnor som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera. Kommunen tillhörde också de kommuner med sämst resultat i detta avseende i jämförelse med övriga i samma "integrationsgrupp". Andelen var 14 procent i Håbo och 31 procent i Tierp, som hade bäst resultat i gruppen.

Samtidigt hade Håbo betydligt bättre resultat för män än Tierp. Håbo låg dock under riket även för män.

- kommunerna över riksgenomsnittet när det gäller andel inskrivna i etableringsuppdraget som saknar formell grundläggande utbildning, men samtidigt de sex kommunerna i landet med den lägsta andelen flyktingar med förgymnasial utbildning. Parallellt tillhörde Håbo den fjärdedel av landets kommuner som hade högst andel flyktingar med gymnasial respektive eftergymnasial utbildning.
- den fjärdedel av landets kommuner som har lägst andel lärare i SFI med lärarlegitimation. Jämfört med övriga i samma "integrationsgrupp" låg Håbo också näst sist med 20 procent. Svedala hade högst resultat i gruppen: 74 procent.

Sammanfattningsvis har Håbo jämförelsevis goda förutsättningar när det gäller integration, men i vissa avseenden bristande resultat. Mot denna bakgrund bedömer kommunens revisorer att det finns risk för att otillräckliga processer och rutiner gör att kommunens ambitioner på integrationsområdet inte uppnås. Det är väsentligt att kommunens arbete med etablering och integration är ändamålsenligt och effektivt så att flickor och pojkar, kvinnor och män får relevant stöd och goda förutsättningar för sitt nya liv i Sverige. Revisorerna har därför sett ett behov av att genomföra en granskning för att följa upp effekter av kommunens mottagande och integration av nyanlända.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Håbo kommuns arbete med att stötta nyanlända att integreras i samhället är tillräckligt, ändamålsenligt och effektivt.

Inom ramen för granskningen har följande revisionsfrågor besvarats:

- Finns en ändamålsenlig styrning av kommunens integrationsarbete både när det gäller verksamhet och ekonomi?
- Finns en ändamålsenlig uppföljning av kommunens integrationsarbete samt resultaten för nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män?
- I vilken utsträckning har kommunens integrations- och flyktingpolitiska program, samt den kommungemensamma handlingsplanen för ökad integration genomförts?
- Finns en fungerande intern respektive extern samverkan i genomförandet av kommunens integrationsarbete när det gäller de prioriterade områdena boende, hälsa och sysselsättning?
- Tas tidigare erfarenheter och lärdomar tillvara i socialnämndens uppdrag med att ta fram en övergripande integrationsplan för nyanlända?

Avgränsning

Granskningen har avgränsats till kommunens verksamhet för mottagande och integration av nyanlända.

Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som används vid granskningen för att avgöra om kommunens arbete sker ändamålsenligt och effektivt. Vi har i denna granskning utgått från följande kriterier:

- Kommunallagen (6 kap 7 §).
- Kommunens integrations- och flyktingpolitiska program samt den kommungemensamma handlingsplanen för ökad integration.
- Övriga tillämpbara interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut.

Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen har avsett kommunstyrelsen, socialnämnden och övriga särskilt berörda nämnder, det vill säga kultur- och fritidsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden.

Projektorganisation

Granskningen har utförts av Anna Giotas Sandqvist, verksamhetsrevisor och Diana Lashgari, granskare. Micaela Hedin, certifierad kommunal yrkesrevisor och kundansvarig för revisionen i Håbo kommun, har kvalitetssäkrat granskningen.

Metoder

Granskningen har utförts genom dokumentstudier och digitala intervjuer, där flertalet genomförts i grupp, med följande förtroendevalda och tjänstepersoner:

- Kommunstyrelsens ordförande.
- Biträdande kommundirektör och chef för centralt verksamhetsstöd.
- Ekonom, kommunstyrelsens förvaltning.
- Förvaltningschef och verksamhetsutvecklare för bibliotek, kultur- och fritidsförvaltningen.
- Förvaltningschef, verksamhetschefer och enhetschef, barn- och utbildningsförvaltningen.
- Förvaltningschef, avdelningschef och enhetschef, socialförvaltningen.

Samtliga intervjuade har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktainnehåll.

3 Resultat av granskningen

I detta avsnitt besvaras revisionsfrågorna med utgångspunkt från dokumentgranskningen och de genomförda intervjuerna.

3.1 Kommunens styrning och uppföljning av integrationsarbetet

Nedan beskrivs utgångspunkterna för styrningen av kommunens integrationsarbete omfattande övergripande styrdokument, verksamhets- respektive ekonomisk styrning.

3.1.1 Övergripande styrning och uppföljning

Kommunens integrations- och flyktingpolitiska program beslutades av kommunfullmäktige 2014. Syftet med programmet är att skapa en helhetssyn på integrationsfrågorna inom kommunen, ge underlag för prioriteringar och peka ut en riktning för framtiden. Boende, hälsa, samverkan och sysselsättning framhålls som prioriterade områden. Socialnämnden har samordningsansvaret för att genomföra programmets intentioner, men varje styrelse och nämnd ska inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen genomföra programmets intentioner. Varje nämnd och styrelse ska också årligen upprätta en plan för hur den ska arbeta för ökad integration. Vidare ska kommunstyrelsen årligen följa upp nämndernas och styrelsernas planer, aktiviteter och resultat i samband med årsredovisningen.

Av dokumentgranskningen och intervjuerna framgår att de granskade nämnderna inte upprättat de årliga planer för arbetet för ökad integration som de enligt det integrations- och flyktingpolitiska programmet ålagts att göra. Programmets intentioner kommer heller inte till uttryck i de granskade nämndernas budget och verksamhetsplaner samt årsredovisningar för 2019. Vidare har inte kommunstyrelsen följt upp nämndernas och styrelsernas planer, aktiviteter och resultat i samband med årsredovisningen. Detta har även tagits upp i intervjuerna där de intervjuade ser behov av och har saknat efterfrågan från kommunstyrelsen på uppföljning av nämndernas integrationsarbete. Flera uttrycker också ett behov av en mer drivande roll från kommunstyrelsens sida.

2016 antog socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden en första sådan samordnad "handlingsplan för ökad integration" som skulle "vara tillräckligt konkret för att vardera förvaltningen och verksamhet ska kunna definiera vad som bör uträttas och genomföras inom det egna verksamhetsområdet". I den förtydligas verksamhets- och ansvarsfördelningen inom den kommunala organisationen och pågående samt inplanerade aktiviteter för 2015 - 2016 redovisas. Handlingsplanen skulle beredas politiskt i respektive nämnd senast februari 2016 och en första uppföljning med förslag på reviderad handlingsplan skulle ske i samband med årsredovisning för år 2016. Den kommundemensamma handlingsplanen skulle som längst gälla fram till 2020-02-22 och i slutet av 2019 påbörjades framtagandet av en ny kommundemensam integrationsstrategi (se också avsnitt 3.3).

Granskningen visar dock att den kommundemensamma handlingsplanen inte har reviderats årligen i enlighet med beslutet 2016. Det har heller inte tagits fram en samlad uppdaterad plan till politisk beredning och inte någon uppföljning av respektive styrelse och nämnd.

Kultur- och fritidsförvaltningen tog 2018 dock fram en reviderad handlingsplan för integration, men enligt intervjuade resulterade det inte i något förslag till kommundemensamma revideringar som kunde tas upp för politisk beredning då bidrag från övriga förvaltningar saknades.

3.1.2 Nämndernas verksamhetsstyrning och uppföljning av integrationsarbetet

Nedan beskrivs nämndernas ansvar, styrning och uppföljning av sina verksamheter kopplat till integration.

3.1.2.1 Socialnämnden

Socialnämnden har i enlighet med sitt reglemente ansvar bland annat för utredningar avseende ensamkommande barn, mottagande av ensamkommande barn, mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande, samordningsansvar för integrationsfrågor och arbetsmarknadsåtgärder. Inom samtliga verksamhetsområden ska nämnden verka för att den enskilde ska komma snabbare ut i självförsörjning och arbete.

Det innebär att socialförvaltningen har ett samordnande ansvar i flykting- och integrationsfrågor utifrån kommunens överenskommelse med Länsstyrelsen. Inom Avdelningen för stöd till barn, unga och vuxna inryms flyktingmottagandes av nyanlända och andra skyddsbehövande med uppehållstillstånd, samt flyktingmottagande av ensamkommande barn, såväl asylsökande som med uppehållstillstånd.

Socialnämndens **budget och verksamhetsplan** 2019 innehåller ett prioriterat utvecklingsmål av särskild relevans för integration: *Inom samtliga verksamhetsområden ska nämnden verka för att den enskilde ska komma snabbare ut i självförsörjning och arbete.* Som strategi för att uppnå målet anges i verksamhetsplanen att nämndens samtliga verksamheter inom ramen för sitt grunduppdrag ska främja människors väg till arbete, studier eller annan självförsörjning. Som nyckelindikator anges att redovisningen ska ske i form av en sammanfattande nulägesrapport från förvaltningen. Enligt uppgift från förvaltningen har en muntlig rapportering kopplat till försörjningsstöd gjorts vid varje nämndmöte, men någon skriftlig rapport har inte upprättats.

Vidare innehåller verksamhetsplanen ett antal resurs- och produktionsmått kopplade till integration: *Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i Håbo kommun, antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i annan kommun, antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd samt antal bidragsmånader med försörjningsstöd för skyddsbehövande.*

I nämndens **årsredovisning** för 2019 anges att utvecklingsmålet är helt uppfyllt och nämnden redovisar bland annat en utveckling där andelen individer som uppburit ekonomiskt bistånd och som återaktualiseras sjunkit från 23 % till 4 procent år 2016-2019 och att nämndens verksamhet i detta avseende "nu hör till de kommuner som är näst bäst i Sverige". Vidare nämns ett antal projekt med syfte att verka för att den enskilde snabbare ska komma ut i självförsörjning: Förstärkt praktikhandledare, Kontaktpersoner till nyanlända och DUA-projektet (delegationen för unga till arbete). Redovisningen av resurs- och produktionsmåten visar att *antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd* ökade från 92 till 97 och *antal bidragsmånader med försörjningsstöd för skyddsbehövande* från 595 till 639 mellan 2018 och 2019.

Enligt kommentarerna är utfallet för antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd 2019 dock i nivå med förväntat och utfallet av antal bidragsmånader försörjningsstöd för skyddsbehövande lägre än budgeterat. Det beror enligt årsredovisningen på att fler än vad som beräknats har blivit självförsörjande genom socialförsäkringssystemet och att några individer har kommit i egen försörjning, bland annat genom DUA-projektet som fokuserat på praktikplatser hos företagen i kommunen. Inga av nämndens mått redovisas könsuppdelat vilket innebär att det inte går att följa resultatet för kvinnor respektive män, flickor respektive pojkar.

3.1.2.2 **Barn- och utbildningsnämnden**

Barn- och utbildningsnämnden har i enlighet med sitt reglemente ansvaret för förskolor, grundskolor, skolbarnomsorg, elevhälsovård, gymnasieutbildning, kommunal vuxenutbildning, SFI och kommunala kulturskolan. Barn- och utbildningsförvaltningen förvaltar nämndens uppdrag i enlighet med ovan. Så väl asylsökande barn och ungdomar som de med permanent uppehållstillstånd har rätt till förskola eller skola enligt skollagen och tas emot i utbildning så snart som möjligt.

Förvaltningen lyfter i intervjuer och underlag också fram några olika delar i sitt arbete med integration såsom att sina dokumenterade mottagningsrutiner kring skolplacering, introduktionsmöte, kunskapskartläggning, språkdusch, klassplacering, modersmål och studiehandledning. Det finns också rutiner kring både fysisk och psykisk elevhälsa. Vidare har nämnden tagit fram en särskild plan för introduktionsprogrammet i Håbo kommun.

Barn- och utbildningsnämndens **budget och verksamhetsplan 2019** innehåller dock inga mål, resurs-, produktions- eller verksamhetsresultatmått kopplade till integration. Det innebär att också nämndens **årsredovisning 2019** saknar redogörelse för utvecklingen av mål, kvalitetsmått och nyckelindikatorer kopplat till integration. Samtidigt framgår av verksamhetsplanen att SFI-undervisningen sannolikt kommer att öka de närmaste åren då fler nyanlända från 2015-2016 troligtvis får uppehållstillstånd. Likaså kommer trycket att öka på den gymnasiala vuxenutbildningen som följd av nya förordningar gällande rätt till behörighetsgivande utbildning och utbildningsplikt för nyanlända med kort utbildning med fokus på sammanhållna yrkesutbildningar.

3.1.2.3 **Kultur- och fritidsnämnden**

Kultur- och fritidsnämnden bildades 2019. Tidigare låg verksamheter under kommunstyrelsen. I enlighet med sitt reglemente ansvarar nämnden för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Det innebär att nämnden ska främja och stimulera kommunens integrationsarbete som rör kultur- och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsförvaltningen förvaltar nämndens uppdrag genom sina olika verksamheter såsom bibliotek, öppen ungdomsverksamhet, anläggningar/lokaler och föreningsfrågor.

Kultur- och fritidsnämndens **budget och verksamhetsplan 2019** innehöll inga mål eller mått. I nämndens årsredovisning 2019 redovisas ett fåtal mål och mått, men inga för integration. Däremot framgår av en bilaga om *Statlig ersättning för flyktigmottagande* att *"Håbo bibliotek spelar en viktig roll i vuxna nyanländas navigering i informationssamhället. Fysiska och digitala medier, informationsteknologisk infrastruktur och personal som medie och informationskunnighet (MIK) gör att målgruppen kan få kvali-*

ficerade lästips och stöd i att hitta rätt i informationsutbudet. Biblioteket stöder utveckling av nyanländas språkliga färdigheter och kontaktnät vilket har en positiv påverkan på att korta nyanländas väg till arbete. Språkcaféer, högläsningsskolor på lätt svenska uppmuntrar målgruppen att lära sig svenska och mer om det svenska samhället.

I nära samarbete med frivilliga organisationer, myndigheter och kommunens olika förvaltningar håller biblioteket även CV-stugor, återvinningsworkshops, föreläsningar om sexuella rättigheter, demokrati, lagar och regler i Sverige med mera.

Totalt har verksamheten haft 946 deltagare i 80 unika insatser. Den största andelen är deltagare som läser SFI och behöver stöd med bland annat läxor.”

Andra underlag från kultur- och fritidsförvaltningen ger en närmare bild av de integrationsfrämjande insatser som genomfördes 2019. Exempel är:

- Högläsningsskolor på lättläst svenska omfattande totalt 26 tillfällen och 231 deltagare.
- Språkcaféer för att utveckla nyanländas språkliga färdigheter och kontaktnät omfattande totalt 31 tillfällen och 511 deltagare.
- Språkstöd på arabiska för SFI studerande som har svårt att förstå sina läxor på SFI omfattande totalt 10 tillfällen och 37 deltagare.
- Nyhetscafé för SFI-studerande och språkintruktionsprogramselever i syfte att träna på att prata om nya ämnen på svenska. Detta genomfördes vid totalt 4 tillfällen omfattande totalt 37 deltagare.

3.1.2.4 Övriga iakttagelser

I intervjuerna förekommer också en bild av ”hyfsat obefintlig verksamhetsstyrning där det saknats intresse av att följa upp resultatet av kommunens insatser” trots de brister i stödet till nyanlända som bland annat framkommer i jämförelser med andra kommuner.

3.1.3 Ekonomisk styrning och uppföljning

Nedan beskrivs nämndernas ekonomiska styrning och uppföljning kopplat till integration. Sammanfattningsvis finansieras kommunens kostnader för integration av nyanlända främst genom statsbidrag, men även inom ramen för kommunens egen verksamhet.

Staten har det ekonomiska ansvaret för mottagandet av asylsökande och nyanlända. Kommuner och regioner har rätt till statlig ersättning för vissa kostnader, där en del så kallade *schablonersättningar* betalas ut utan ansökan medan andra kräver att kommuner och regioner ansöker om medel. En revisionsgranskning från 2018 bedömer att det finns ändamålsenliga rutiner för så kallade ”återsökning” av dessa ersättningar från Migrationsverket. Att så är fallet tas också upp av flera intervjuade.

Kommunen får *ersättning för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer* med ett schablonbelopp som fastställs varje år av Migrationsverket på direktiv från riksdagen.

Schablonbeloppet ska täcka kostnader för etableringsinsatser för nyanlända barn och vuxna med uppehållstillstånd, såsom mottagande och praktisk hjälp vid bosättning; särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola, fritidshem och barnomsorg med mera; utbildning i svenska för invandrare; anpassad kommunal vuxenutbildning för nyanlända som omfattas av förordningen om etableringsinsatser, samhällsorientering, tolk, andra kommunala insatser för att underlätta etablering i samhället samt vissa kostnader för ekonomiskt bistånd och administration. Ersättningen betalas ut med delbelopp under en tvåårsperiod.

Exempel på andra kostnader för asylsökande som ersättning kan utbetalas för är beredskap samt mottagande av ensamkommande barn och unga, extraordinära kostnader för ensamkommande barn, bistånd som kommunen utgett enligt lagen om mottagande av asylsökande, viss hälso- och sjukvård samt tandvård och statlig ersättning för extraordinära utbildningskostnader.

Vidare utgår etableringsersättning från Försäkringskassan till nyanlända flyktingar så att de inte ska vara hänvisade till försörjningsstöd. För att få tal del av ersättningen krävs att personen är 20 - 65 år och har uppehållstillstånd som flykting, kvotflykting eller skyddsbehövande, samt att hen aktivt deltar i en etableringsprogrammet som genomförs av Arbetsförmedlingen. Etableringsprogrammet syftar till att den nyanlände ska närma sig arbetsmarknaden och kunna skaffa sig egen försörjning. För att ha rätt till etableringsersättning måste den nyanlände flyktingen medverka till och följa programmet som är på heltid. De som inte är berättigade till etableringsersättning eller inte klarar sig på den ersättning de får, är hänvisade till försörjningsstöd. Etableringsersättningen betalas ut under max två år.

Kostnader som uppstår efter dessa två år, till exempel på grund av att den nyanlände inte blivit självförsörjande, finansieras inom kommunens ordinarie budgetram. Vidare förekommer externt finansierade projekt såsom Projekt Kontaktperson som beviljades 223 000 kronor för genomförande 2019 - 2020.

3.1.3.1 **Nämndernas ekonomiska styrning och uppföljning av integrationsarbetet**

Håbo kommuns fördelning av den statliga ersättningen till nämnderna bygger på vissa antagande och vid årsbokslutet görs en uppföljning av nämndernas användning av de fördelade medlens, som grund för eventuella justeringar nästkommande år. Nedan framgår fördelningen av dessa medel till de berörda nämnderna åren 2018 – 2020.

Fördelning schablonersättning per nämnd	Fördelning 2018	Fördelning 2019	Fördelning 2020 (Prognos)¹
Barn- och utbildningsnämnden	1 413 747 kr (varav 600 000 till utbildningsplikten)	1 578 348 kr (varav 590 000 till utbildningsplikten)	1 495 055 kr (varav 703 555 till utbildningsplikten)

¹ Anledning till att procentsatser föreslås är att prognos kan avvika mot utfallet per december från Migrationsverket. Dessa uppgifter är hämtade från 2020-09-30.

Kultur- och fritidsnämnden	244 124 kr (hela summan gick till utbildningsplikten)	497 530 kr (varav 276 300 till utbildningsplikten)	413 339 kr (varav 175 889 till utbildningsplikten)
Socialnämnden	6 479 598 kr	8 012 700 kr	6 886 047 kr
Summa	8 137 69 kr	10 000 000 kr	8 794 441 kr

2019 tilldelades av den totala schablonersättningen:

- Barn och utbildningsnämnden 5,9 % för utbildningsplikten, samt 10 % för övriga kostnader.
- Kultur- och fritidsnämnden 2 % för utbildningsplikten samt 3 % för övriga kostnader.
- Socialnämnden de återstående medlen motsvarande 79,1 %.

I **barn- och utbildningsnämndens** budget för 2019 framgår inte några budgetposter kopplat till integration, men i "verksamhetsanalysen" finns ett särskilt avsnitt om vuxenutbildningen där SFI-undervisningen särskilt tas upp. Där beskrivs att trycket på den gymnasiala vuxenutbildningen kommer att öka det närmaste året då fler nyanlända från 2015 - 2016 troligtvis kommer att få uppehållstillstånd och på grund av nya förordningar gällande rätt till behörighetsgivande utbildning och utbildningsplikt för nyanlända med kort utbildning med fokus på sammanhållna yrkesutbildningar. Förutom prisjustering och löneökningar sköts 134 000 kronor till i budget för vuxenutbildningen.

I barn- och utbildningsnämndens årsredovisning 2019 finns en särskild bilaga om *Statlig ersättning för flyktningmottagande* där det framgår att schablonersättningen ska täcka följande kostnader inom förskola, grundskola och gymnasieskolan: särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola, fritidshem och barnomsorg med mera, samt tolk. För dessa verksamheter redovisas ingen specifik kostnad och ersättning för integration, då det framgår att nämndens schablonersättning endast fördelades till SFI-verksamheten (1 139 755 kr) och vuxenutbildningen (438 593). Av årsredovisningen framgår i övrigt ett underskott på 1,6 miljoner kronor inom verksamheten *Svenska för invandrare*, vilket främst uppges beror på fler deltagare i verksamheten.

Enligt intervjuerna har både grundskoleverksamheten och vuxenutbildningen fått en ökad andel kvotflyktingar med begränsad eller ingen skolgång alls. Det medför ökade kostnader vilket enligt förvaltningen inte täcks av de tilldelade medlen. Enligt intervjuerna går det dock inte att följa upp dessa kostnader med nuvarande redovisningsstruktur. Det har också framkommit mer generella frågetecken kring möjligheterna att redovisa kostnader för etableringen av olika grupper av nyanlända såsom ensamkommande, "ebo" och kvotflyktingar, samt att ställa det i relation till resultaten av insatserna.

Inom **kultur- och fritidsnämnden** sker integrationsarbete i flera verksamheter, men mer strukturerat inom ramen för biblioteksverksamheten. Förvaltningens interna fördelning av ersättningen är baserad på kostnaderna för olika aktiviteter inklusive uppskattad personalkostnad.

I nämndens budget och verksamhetsplan för 2019 framgår att ersättning flyttats till biblioteksverksamheten för att täcka upp för personalkostnader kopplat till integration, men i övrigt finns inga uppgifter kopplat till integration i budgeten. I kultur- och fritidsnämndens årsredovisning finns också en särskild bilaga om *Statlig ersättning för flyktingmottagande* där nämnden redovisar hur den använt sin tilldelade schablonersättning, men den innehåller ingen närmare redovisning av hur medlen fördelats mellan de genomförda insatserna.

I **socialnämndens** budget och verksamhetsplan 2019 kommenteras flyktingmottagande i ett särskilt avsnitt kopplat till "Driftbudget år 2019 och plan år 2020 - 2021". Där framgår att *"verksamheten för ensamkommande barn kräver större ram år 2019 eftersom den lägre ersättningen från Migrationsverket ger full helårseffekt, liksom kommunfullmäktiges beslut om att ensamkommande barn över 18 år, som är i asylprocessen, ska få stanna i kommunen om de går i gymnasiet. Utmaningen under 2019 består främst i att integrera ungdomarna så att de blir självförsörjande. För nyanlända med uppehållstillstånd - vuxna och familjer - kan driftprojektet där ersättning och kostnader finns under 3 år inte längre finansiera all personal som arbetar med målgruppen, varför ett par deltidstjänster omfördelats från projekt till driftbudget för år 2019."* Vidare finns i driftsbudgeten en särskild budgetpost för flyktingmottagande av ensamkommande barn, såväl asylsökande som med uppehållstillstånd.

Socialnämndens årsredovisning har också en särskild bilaga om *Statlig ersättning för flyktingmottagande* där nämnden redovisar hur den använt sin tilldelade schablonersättning. Av den framgår att *"Kostnader och ersättningar för vuxna och familjer som anvisas enligt bosättningslagen redovisas i ett driftprojekt sedan år 2006. I driftbudget under verksamhet flyktingmottagning redovisas kostnader och ersättning från Migrationsverket för ensamkommande barn och unga där nämnden har ansvaret. Migrationsverkets schablonersättningar gäller främst vuxna och familjer enligt bosättningslagen och ska användas till: samhällsorientering, andra kommunala insatser för att underlätta etablering i samhället, mottagande och praktisk hjälp vid bosättning, särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola, fritidshem, barnomsorg med mera, utbildning i svenska för invandrare, anpassad kommunal vuxenutbildning för nyanlända som omfattas av förordningen om etableringsinsatser, tolk, vissa kostnader för ekonomiskt bistånd och administration."*

Efter fördelning av schablonersättningen till barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden var nära 8 miljoner kronor kvar i socialnämndens driftprojekt, för att täcka kostnader som: flyktingsekreterare (mottagande och praktisk hjälp vid bosättning) försörjningsstöd, tolkar, bostäder och övriga kostnader för integration. Vid varje bokslut periodiseras överskottet till nästa period. Årets resultat var 2,9 miljoner kronor kvar i projektet och bokades därför till nämndens driftprojekt år 2020."

Av bilden nedan framgår fördelningen av socialnämndens kostnader över tid, från den nyanländes ankomst till kommunen till avslutat etableringsprogram. Bland annat framträder det så kallade försörjningsglappet, det vill säga den period innan påbörjat etableringsprogram hos Arbetsförmedlingen då inte etableringsersättning täcker de nyanländas levnadsomkostnader och försörjningsstöd istället utgår. Utvecklingen av dessa kostnader beskrivs i intervjuerna vara beroende av hur andra myndigheter och förvaltningar bedriver sina verksamheter kopplat till etableringsuppdraget. Bland annat har längre handläggningstider hos Arbetsförmedlingen inneburit längre försörjningsglapp än tidigare år, vilket gett ökade kostnader för försörjningsstöd.

Motsvarande gäller om inte SFI-undervisningen ger deltagarna förväntade kunskaper med fördröjd etablering och därmed ökade kostnader för försörjningsstöd som konsekvens.

Flyktingmottagande nyanlända

Redovisas i driftprojekt																	
år 1					år 2					år 3							
1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	31-32	33-34	35-36
Shablonersättning utbetalas under 2 år											ersättning används mest år 3						
Ansökan om ersättning görs för ex tomhyror, särskilda kostnader vid ankomst, äldre, sjuka, funktionshindrade, vissa särskilda vårdkostnader söks under flera år.																	
Försörjningsglappet					Deltar i etableringsprogram- huvudman AF och SFI										Kostnad försörjningsstöd		
Kostnad försörjningsstöd där etableringsersättning inte täcker alla levnadskostnader																	
Flyktingsekreterare, socialsekreterare bostad och försörjningsstöd																	

Försörjningsglappet är den tid innan påbörjat etableringsprogram hos AF. Denna tid var för några år sedan enbart 1-2 månader. Längre handläggningstid hos andra statliga myndigheter påverkar att de blir beroende av försörjningsstöd längre period.

11 november 2020

Redovisning Driftprojekt flyktingmottagning nyanlända och skyddsbehövande				
	2016	2017	2018	2019
Bostäder netto kostnad	217	830	1 074	1 249
Schablonersättningar och återsökningar Migrationsverket exkl periodisering till kommande år	-6 408	-11 380	-11 696	-11 661
Försörjningsstöd	1 844	5 376	5 616	4 949
Personalkostnad	1 019	1 352	2 190	1 961
Övriga kostnader	279	951	637	579
Ersättning överförd enligt RKR för att täcka kostnader nästkommande period	-3 050	-2 871	-2 180	-2 923

11 november 2020

3.1.4 Bedömning

Vi bedömer att kommunfullmäktiges integrations- och flyktingpolitiska program inte har verkställts på ett tillfredställande sätt utan endast genomförts i begränsad utsträckning, samt att socialnämnden har brustit i sitt samordningsansvar för att genomföra intentionerna i programmet och kommunstyrelsen har brustit i sin uppsiktsplikt. Vidare är vår bedömning att det inte finns en ändamålsenlig styrning av uppföljning av kommunens integrationsarbete samt resultaten för nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män. Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig övergripande ekonomisk styrning och uppföljning av den statliga schablonersättningen till nämnderna, men att det endast delvis finns en ändamålsenlig ekonomisk styrning av kommunens integrationsarbete.

Hänvisningar till det integrations- och flyktingpolitiska programmet och den kommungemensamma handlingsplanen saknas i nämndernas verksamhetsplaner och budget samt övriga dokument som varit föremål för granskningen. Intervjuer bekräftar denna bild. Kultur- och fritidsnämnden, samt socialförvaltningen redogör för att handlingsplanen från 2016 utgjort ett styrdokument för verksamheternas interna arbete och insatser, men inga reviderade handlingsplaner har tagits fram. Vidare har inte kommunstyrelsen följt upp nämndernas och styrelsernas planer, aktiviteter och resultat i samband med årsredovisningen. Den styrning och uppföljning som gjorts av kommunstyrelsen i förhållande till programmet och handlingsplanen har därmed varit otillräcklig.

Ingen av de granskade nämnderna har några specifika mål för integration i 2019 års verksamhetsplaner, men att socialnämnden har ett mål av relevans för integration samt några mått. Det innebär att socialnämnden är den enda av de granskade nämnderna som 2019 redovisade någon resultatutveckling kopplat till integration. Det betyder att ingen av nämnderna ”i sin ordinarie verksamhetsplanering genomfört kommunens Integrations- och flyktingpolitiska program”.

Samtidigt visar främst kultur- och fritidsnämndens årsredovisning liksom intervjuerna att det pågår integrationsarbete inom ramen för de granskade nämndernas kärnuppdrag. Huruvida det över lag är i linje med ambitionerna i kommunens integrations- och flyktingpolitiska program eller inte och vilka resultat arbetet lett till framgår som redan nämnts dock inte av verksamhetsplanerna och årsredovisningarna.

Beträffande den övergripande ekonomiska styrningen och uppföljningen av den statliga schablonersättningen till nämnderna finns ett etablerat arbetssätt för fördelningen både mellan nämnderna och över åren inom ramen för ett särskilt driftsprojekt. Däremot finns ingen närmare redovisning i budget eller uppföljning av fördelningen av medel relaterat till integration inom respektive nämnd. Därmed finns heller inte någon redovisning i relation till resultatet av de finansierade insatserna för olika grupper av nyanlända kvinnor och män, flickor och pojkar som grund för att bedöma verksamhetens effektivitet.

3.2 Samverkan i genomförandet av kommunens integrationsarbete

Håbo kommuns integration- och flyktingpolitiska program slår fast att samverkan är ett prioriterat område i kommunens integrationsarbete. Samverkans betydelse betonas mellan de olika verksamheterna i kommunen men även mellan och gentemot andra aktörer såsom landstinget, myndigheter, näringslivet och det civila samhället.

Nedan beskrivs kommunens samverkan utifrån integrations- och flyktingpolitiska programmets prioriterade områden. Inledningsvis beskrivs dock de regionala överenskommelsen RÖK som omfattar samtliga prioriterade områden.

RÖK

Kommunen har ingått i en regional överenskommelse med Länsstyrelsen i Uppsala län om integration och etablering i Uppsala län 2019–2021. Samverkan prioriteras inom områdena bosättning och mottagande, arbete och utbildning och hälsa. Ett särskilt fokus läggs på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden samt jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar och ickebinära. En samordningsgrupp styr och prioriterar inom överenskommelsens prioriterade mål. Regionala nätverk förvaltar handlingsplaner för hur aktörerna gemensamt ska arbeta för att uppnå målen.

En viktig del i uppdraget innefattar att tydliggöra hur de regionala aktiviteterna förhåller sig till aktiviteterna i de lokala överenskommelserna. Samordningsgruppen ansvarar för att följa upp arbetet mot de uppsatta målen i handlingsplanen som uppdateras två gånger per år och rapporteras vidare till rådet för social hållbarhet två gånger per år.

3.2.1.1 **Sysselsättning**

I programmets avsnitt om sysselsättning betonas arbetets betydelse som nyckel till etablering och är ett medel för människor att känna delaktighet och att vara oberoende. Det lyfter fram vikten av goda kontakter med näringslivet och ett aktivt arbetsmarknads- och integrationsarbete.

Viktiga exempel på samverkan inom sysselsättningsområdet är de så kallade DUA- respektive LÖK-överenskommelserna, vilka beskrivs nedan.

DUA-överenskommelsen (Delegationen för unga och nyanlända till arbete)

Kommunen och Arbetsförmedlingen har tecknat en förnyad överenskommelse om samverkan om nyanländas etablering som trädde i kraft i mars 2018 och som gäller till och med december 2020. Syften med överenskommelsen är att genom fördjupad samverkan påskynda nyanländas etablering på den svenska arbetsmarknaden. Det övergripande målet med överenskommelsen är att långsiktigt korta etableringstiden till två år. Parterna ansvarar för att följa upp den fördjupade samverkan. Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarnas aktivitet under tiden i kommuninsats.

Sedan 2015 finns en styrgrupp för DUA-överenskommelsen som nu består av socialförvaltningens avdelningschef, enhetschef för ekonomiskt bistånd och integration, chefer från barn- och utbildningsförvaltningen, verksamhetsutvecklare för bibliotek, arbetsförmedlingschef, näringslivsenheten samt representanter från projektet Framsteget.

Enligt uppgift från kommunstyrelsens förvaltning har uppföljningar gjorts på DUA-möten och styrgruppen, vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen svarat på enkäter från länsstyrelsen. Kommunstyrelsens förvaltning och socialförvaltningen har dock inte tillgång till enkätsvaren eller tidigare minnesanteckningar från styrgruppsmötena.

LÖK

Kommunen har också ingått en lokal överenskommelse om etableringsuppdraget för nyanlända. Den lokala överenskommelsen ska bidra till en gemensam bild av den enskildes behov och en enhetlig målsättning kring den enskildes insatser. Den syftar också till att tydliggöra uppdrag, ansvarsfördelning och rutiner mellan Arbetsförmedlingen, Håbo Kommun och andra berörda myndigheter. Överenskommelsen trädde i kraft i juli 2018 och gäller tills en ny sluts.

Målet är att gemensamt kunna erbjuda alla nyanlända goda förutsättningar för egen försörjning och ett aktivt deltagande i samhällslivet i Håbo kommun. En ökad flexibilitet i arbetet och individualisering av etableringsinsatser ska underlätta att möta särskilda behov, främja jämställdhet och delaktighet utifrån individens behov och förutsättningar.

Överenskommelsen omfattar målgruppen nyanlända i arbetsför ålder (20-64 år) med tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd som flykting, kvotflykting och skyddsbehövande samt deras anhöriga.

Uppföljning av överenskommelsen sker enligt uppgift två gånger per år av en styrgrupp där Arbetsförmedlingen är sammankallande.

Styrgruppen består av både chefer och handläggare i respektive verksamhet, varav chef från Arbetsförmedlingen, chef från verksamhetsområdet inom Socialförvaltningen samt representant för Håbo vuxenutbildning. Enligt uppgift från Socialförvaltningen har inga uppföljningar av överenskommelsen gjorts på grund av arbetsförmedlingens omorganisation.

Utöver detta slags samverkan har ett antal projekt genomförts. Ett exempel är *Förstärkt handledare* som syftade till att komplettera SFI-deltagares undervisning med praktik inom vård och omsorg. Förvaltningen bedömer att projektet var framgångsrikt och tanken var att det skulle pågå också 2020. Det finansierades dock av arbetsförmedlingen som på grund av bristande ekonomiska resurser lade ner projektet i slutet av 2019.

Sammanfattningsvis fungerar samverkan inom området sysselsättning enligt intervjuerna delvis väl. Samverkan med arbetsförmedlingen sker löpande inom ramen för de olika överenskommelserna, till exempel när det gäller försörjningsstöd. Enligt intervjuerna har dock samverkan med arbetsförmedlingen påverkats negativt först av myndighetens flytt från Håbo och sedan av dess omorganisation.

Vidare upplevs samverkan ha varit personberoende och engagemanget alltför ensidigt från kommunens sida. Sammanfattningsvis upplevs det finns ett stort behov och en stor potential i att förbättra samverkan med arbetsförmedlingen. I intervjuerna framhölls också vikten av att kommunen "är proaktiv och inte sitter och väntar när staten fallerar. Vi behöver skapa fungerande processer och rutiner som säkerställer att vi kan hjälpa våra invånare som kommer i kläm och inte luta oss tillbaka när till exempel arbetsförmedlingen inte uppfyller sin roll." Här framkommer kritik av alltför mycket interna stuprör, men också att inte alla nämnder och förvaltningar tar sin fulla roll och bidrar till etableringsprocessen.

Samtidigt lyfts DUA-överenskommelsen av flera intervjuade som ett exempel på väl fungerande intern samverkan med positiva resultat. Även processen fram till, och implementeringen av samverkansavtalet för SFI-undervisning med Upplands-Bro kommun lyfts fram som ett gott exempel på intern samverkan.

3.2.1.2 Hälsa

Ett annat prioriterat samverkansområde i genomförandet av kommunens integrationsarbete är hälsa. Samverkan kopplat till hälsa omfattar främst det integrationsnätverk som finns i kommunen och de aktiviteter som biblioteksverksamheten bedriver.

I Håbo finns ett integrationsnätverk med representanter från civilsamhället, berörda förvaltningar i kommunens samt Arbetsförmedlingen. Nätverket träffas 2-3 gånger per termin för att delge vad som är på gång avseende mottagande, SFI/utbildning, arbete och hur civilsamhället kan vara delaktiga.

Tillsammans med integrationsnätverket har kommunen också genomfört projektet *Kontaktpersoner till nyanlända* som syftade till att erbjuda personer med stort behov av stöd i kontakten med myndigheter och övriga samhället en kontaktperson. Projektet finansierades i samråd med integrationsnätverket i Håbo av medel från länsstyrelsen.

Ett annat exempel på intern och extern samverkan är de hälsofrämjande aktiviteter som biblioteket anordnar.

Både vuxna och barn hänvisas dit av socialförvaltningen för att delta i exempelvis språkcafé och läxhjälp, samtidigt som en rad aktiviteter genomförs i samverkan med bland annat civilsamhällesorganisationer såsom Röda korset och religiösa samfund.

Enligt intervjuerna fungerar samverkan kopplat till hälsa väl. Dock lyfts ett behov av att utveckla integrationsnätverket. Det handlar bland annat om att bredda deltagandet i nätverket både från kommunens och övriga aktörers sida. I det senare fallet vore det enligt intervjuade önskvärt med fler nyanlända och asylsökande i nätverket. Vidare lyfts ett behov för nätverket att se över sin funktion och identifiera gemensamma mål. *”Det är sällan några diskussioner kring vad parterna kommer lägga sin tid på, vilken effekt de vill uppnå samt hur de vill komplettera varandra. Vi behöver ha tätare dialog för att komma på möjliga förslag på gemensamma lösningar.”* Vikten av att från kommunens sida skapa en samverkan som inte är personbunden utan processbaserad lyfts också fram.

3.2.1.3 Boende

Ett tredje prioriterat område i kommunens integrations- och flyktingpolitiska program är boende, där den samverkan som tagits upp i granskningen omfattat samarbete mellan socialförvaltningen och Håbo bostäder. Utgångspunkten är lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, där kommunen ansvarar för bostäder till anvisade nyanlända. Kommunfullmäktige har beslutat att 5% av bostadsbeståndet hos Håbohus ska vara tillgängligt för sociala bostäder och hanteras av socialnämnden. Praxis har fram till 2019 varit att bostäder kan erbjudas under 4 år. Från och med 2020 erbjuds nyanlända bostad i 2 år och ytterligare ett år om etableringsprogrammet inte är slutfört.

Vidare finns i handlingsplanen från 2016 uppgifter om integrationsaktiviteter kopplade till boende, men då uppföljningar saknas finns inga uppgifter om faktiskt genomförande och utfall.

3.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att det endast delvis finns en fungerande intern och extern samverkan. Kommunens samverkan inom det flykting- och integrationspolitiska programmets prioriterade områden varierar. Inom sysselsättningsområdet förekommer en förhållandevis aktiv samverkan både internt och med externa aktörer, vilket är fallet också när det gäller hälsa. Rörande boende framstår samverkan som mer begränsad. Samtidigt framkommer utvecklingsbehov inom alla tre områden bland annat när det gäller gemensamma mål, uppföljning och arbetsformer.

3.3 Framtagande av övergripande integrationsplan för nyanlända

Kommunfullmäktige gav i april 2019 socialnämnden i uppdrag att samordna framtagandet av ett förslag på en övergripande integrationsplan för nyanlända. Bakgrunden var bland annat att Bålstapartiet i juni 2018 inkom med en motion till fullmäktige om att ta fram ett nytt flyktingpolitiskt program.

Som ett led i framtagandet bjöds berörda tjänstepersoner i mars 2020 in till ett möte, där förvaltningarna tillsammans med Länsstyrelsen informerade om aktörernas ansvar och uppdrag i mottagandet av nyanlända samt gav en nulägesbild av vilka möjligheter och utmaningar som finns i arbetet med nyanlända.

Efter mötet tog ansvarig utredare med stöd från berörda förvaltningar fram ett förslag till ny kommunövergripande integrationsplan, som i enlighet med kommunens styrdokumentshierarki benämns *Strategi för integration i Håbo kommun*. Den lämnades till beredning, vilket resulterade i att en omarbetning av strategi gjordes efter inkomna synpunkter varpå en uppdaterad version har lämnats till kommunfullmäktige. I remissprocessen har ytterligare ett förslag till integrationsstrategi inkommit från SD. Det har inte behandlats av förvaltningen eller i remissförfarandet och kommunfullmäktige har nu båda förslagen till en kommungemensam integrationsstrategi att ta ställning till.

3.3.1 Tillvaratagande av tidigare erfarenheter och lärdomar

Enligt intervjuerna har förvaltningen i framtagandet av sitt förslag till ny strategi tagit vara på erfarenheter av arbetet med kommunens integrations- och flyktingpolitiska program såsom:

- att arbetet med att årligen upprätta handlingsplaner som komplement till programmet inte fungerat fullt ut
- att programmet inte anger några tydliga målsättningar eller tillvägagångssätt
- att integrationsbegreppet varit alltför otydligt och behöver konkretiseras i den nya strategin.
- att det för många verksamheter varit otydligt vad de bör bidra med inom ramen för integrationsuppdraget.
- behovet att betona en individuellt anpassad planering för studier och praktik.

3.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att tidigare erfarenheter och lärdomar tagits tillvara i socialnämndens uppdrag med att ta fram en övergripande integrationsplan för nyanlända.

Datum som ovan

KPMG AB

Micaela Hedin
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Anna Giotas Sandquist
Verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

